

Wat betekenen de letters "CE"?

Op het eerste gezicht een hele kinderachtige vraag, zij het niet dat lang niet iedereen het juiste antwoord kan geven. In de laatste columns heb ik gewezen op het feit dat de jongere generatie niet meer of niet goed op de hoogte gebracht is van het bestaan van allerlei Europese productrichtlijnen, omdat de opvoeders en de overheid verzuimd hebben om de jongere generatie voldoende voorlichting en onderwijs op dit gebied te geven. De wat ouderen onder ons hebben het geluk gehad dat begin jaren negentig door de overheid er een intensieve campagne gevoerd werd om het Nederlandse bedrijfsleven vertrouwd te maken met de Europese productrichtlijnen. Het zwaartepunt lag toen in de jaren 1992/1993 vooral, zoals ik mij, als ex machinebouwer, nog goed kan herinneren bij de Machinerichtlijn 89/368/EG die 1 januari 1995 verplicht zou worden voor machines. Ondertussen zijn we al een aantal versies van deze richtlijn verder. In die jaren werd ook de Nederlandse vereniging voor CE-consultants (NVCE) opgericht, die van het ministerie van economische zaken subsidie kreeg om mee te helpen de bekendheid van de Europese Richtlijnen te verbeteren. Ik mocht in die begin jaren, als startend CE consultant, één van de bestuursleden van deze vereniging zijn. Ondertussen bestaat deze vereniging, door gebrek aan belangstelling en inzet van de leden, jammer genoeg niet meer. Maar terug naar de vraag. Men zou kunnen stellen dat op een kinderachtige vraag we meestal ook een kinderachtig antwoord moeten verwachten. Prachtig. Ik zou van jongeren wel eens willen

weten wat volgens hen de letters "CE" betekenen. Maar mag ik het u ook eens op de man af vragen? Weet u het nog wel? Ooit hebben wijze mannen bedacht dat de letters "CE", (officieel moeten we zeggen de "CE markering"), door een producent op een product mocht worden aangebracht als men het product volledig in overeenstemming met de, van toepassing zijnde, Europese Richtlijnen had gebracht. Deze "CE markering" gaf met een mooi woord de "conformiteit met de richtlijn" aan. De letters "CE" staan dan ook voor "Conformité Européenne".

Verkoopvlag

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat gebruikers van producten waar de "CE markering" op staat ervan uit mogen gaan dat het product veilig is. Misschien zeg ik het nu wel wat bot, maar ik durf dit bij sommige producten en machines, waarop de "CE markering" is aangebracht, te betwijfelen. Het begint er steeds meer op te lijken dat sommige fabrikanten op producten deze "CE markering" aanbrengen als een soort verkoopvlag. Het staat natuurlijk prachtig, maar de veiligheid is twijfelachtig. Nu kun je bij sommige productrichtlijnen ook twijfelen aan de mogelijkheden die een fabrikant geboden worden. Een voorbeeld hiervan is de Speelgoedrichtlijn 2009/48/EG. Misschien mag ik eens een voorbeeld geven?

We zijn allemaal wel eens een keer op kraamvisite geweest, waarbij we voor de pasgeborene een prachtige knuffel meenamen. De knuffels zijn meestal voorzien van een mooi

label waarop een "CE markering" staat. Prachtig product, is dus veilig te gebruiken door de nieuwe aardbewoner. Voor de goede orde leest men dan ook nog de kleine lettertjes op het label en wordt geconfronteerd met de volgende waarschuwing: "Niet geschikt voor kinderen jonger dan 36 maanden" of "Niet geschikt voor kinderen jonger dan drie jaar". Kijkt u het de volgende keer maar eens rustig na. Hiermee heeft de fabrikant volledig voldaan aan de verplichtingen van de Speelgoedrichtlijn. Hij heeft namelijk de plicht om aan te geven voor welke kinderen het product geschikt is. Omdat het product in overeenstemming is met de Speelgoedrichtlijn mag hij de "CE markering" aanbrengen. Volgens mij kunnen we ons wel afvragen of deze groep jonger dan drie jaar toch niet de beoogde gebruikersgroep zou kunnen zijn. Kan een product waarop een "CE"-markering aangebracht is, onveilig zijn? Ja. In het voorbeeld van de knuffel had de fabrikant de Speelgoedrichtlijn goed nageleefd. Maar ook op onveilige producten wordt in de praktijk een "CE markering" aangebracht. We moeten ook niet vergeten dat volgens veel EU productrichtlijnen de fabrikant door zelfcertificering de "CE markering" mag aanbrengen. Voor sommige producten mag dit pas gedaan worden na inschakeling van Notified Body's, die dan controleren of men wel terecht aangeeft in overeenstemming te zijn met de, van toepassing zijnde, EU richtlijnen. Maar dit is misschien voor vijf tot tien procent van alle producten die op de markt komen van toepassing. Het merendeel van de producten (en zeker machines) vallen

onder de zelfcertificeringsmodule en geven de fabrikanten de mogelijkheid om volledig zelfstandig het product “CE” te markeren. Bij de ontwikkeling van de EU richtlijnen geloofden de leiders van de Europese Gemeenschap nog in het “goede” van de mensheid. Misschien was de wens de vader van de gedachte, wie zal het zeggen? Maar moeten we nu niet constateren dat de praktijk deze prachtige gedachte heeft achterhaald? En laten we eerlijk zijn. Wij, Nederlanders, zijn toch bij uitstek een volkje dat gecontroleerd moet worden. We lappen toch ook andere regels aan onze laars. Want wie van ons houdt zich aan de snelheidslimieten op de snelweg of op andere wegen? Of de snelheid op die prachtige Matrix borden? Als we eerlijk zijn dan weten we precies op welke plaatsen we extra op moeten letten om niet gepakt te worden.

Arbeidsinspectie

Nu heb ik de vorige keer al aangegeven dat in Nederland voor fabrikanten de pakkans niet zo hoog ligt en dat ik moet constateren dat ook machinefabrikanten daar misbruik van maken en daardoor de kopers van die machine met een probleem opzadelen. Toch kan het ook anders. Afgelopen maanden kwam ik gelukkig dit bericht tegen. Het gaat daarbij over het optreden van de Arbeidsinspectie tegen onveilige schermssystemen voor stallen naar aanleiding van twee dodelijk ongevallen, waarbij jonge kinderen bekneld geraakt zijn bij het oprolmechanisme van het schermdoek. De fabrikanten

kregen een verbod op verkoop en levering van onafgeschermd scherminstallaties opgelegd en werden verplicht om de afnemers direct te informeren over het risico van beknelling en de wijze waarop dit voorkomen zou kunnen worden. Gelukkig, eindelijk neemt de overheid haar verantwoording. Maar laten we deze cases eens beter bekijken. Wat is er nu werkelijk aan de hand? Is de reactie van de Arbeidsinspectie één die past bij het spreekwoord: “als het kalf verdrongen is, dempt men de put”? Het lijkt er wel op. Het eerste trieste ongeval was namelijk al gedateerd in mei 2010. Als gevolg van het tweede ongeval werd pas, meer dan een jaar later, actie genomen. Had men niet eerder kunnen constateren dat sommige scherminstallaties niet afgeschermd waren en daarom onveilig waren? Hadden de fabrikanten niet verplicht moeten worden om betere risicoanalyses te maken en juiste beschermende maatregelen te realiseren? Want we kunnen toch stellen dat scherminstallaties voor stallen gezien moeten worden als een machine en daarom onder de Machinerichtlijn 2006/42/EG vallen (eventueel ook onder andere van toepassing zijnde EU-richtlijnen). Blijkbaar voldeden de geleverde schermen hier dus niet aan en konden de onveilige situaties zich voordoen. Ook deze producten zullen voorzien zijn geweest van een “CE markering”. Ook hier kochten de kopers in goed vertrouwen bij de fabrikant, die daarop toch een onveilige installatie leverde. In een ander artikel kwam ik tegen dat er alleen al in Nederland waarschijnlijk tus-

sen de vijf- en tienduizend scherminstallaties in gebruik zijn en dat het aantal schermen nog groeiende is. In dat zelfde artikel wordt ook genoemd dat er ook installaties zijn die bij een dreigende beknelling direct stoppen. Dus met andere woorden er waren / zijn ook veilige scherminstallaties op de markt. Tegelijk wordt in hetzelfde artikel terloops opgemerkt dat de, door de Arbeidsinspectie genomen maatregelen, voorlopig alleen voor Nederland gelden en dat 23 Europese fabrikanten sinds een half jaar werken aan een geharmoniseerde EN-norm voor stal schermssystemen. Wanneer er een norm verwacht mag gaan worden, vermeldt het artikel jammer genoeg niet. Wel dat er veel verschillende technieken voor de stalschermssystemen gebruikt worden. Deze vermelding is dan vervolgens de motivatie om aan te geven dat het dan ook problematisch is om tot een geharmoniseerde norm te komen. Fijn voor de gebruikers / toekomstige kopers om dat te weten. Want wat zegt dit nu? Heb geduld, alles zal goed komen, in de hoop dat er geen (dodelijke) ongevallen meer ontstaan. Even terug naar de vraag. Wat betekenen de letters “CE” in dit geval voor de fabrikanten? Mag ik de vraag uitbreiden? Wat betekenen ze voor die vijf- tot tienduizend gebruikers van deze systemen? Ik denk dat van de laatste groep er velen met gemengde gevoelens naar de prachtige “CE markering” op hun installatie kijken. Ik zou hetzelfde doen!